

Anbefalinger til regeringens arbejde med virksomheders samfundsansvar

1. Regeringen bør arbejde for at fremtidssikre danske virksomheders investeringer og interesser ved aktivt at fremme virksomheders samfundsansvar i Danmark, EU og FN.

Vores anbefaling indebærer, at Internationale standarder og retningslinjer som UNGP, OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, internationale miljøaftaler¹ og anbefalinger for klimarelateret finansiel rapportering² skal være en central del af regeringens arbejde i forhold til at fremme ansvarlig virksomhedsadfærd.

En ambitiøs og systematisk indsats i forhold til at udøve nødvendig omhu (due diligence) kan desuden gøre virksomheder og investorer i stand til at træffe beslutninger, der er med til at fremtidssikre deres investeringer og undgå, at de forårsager negativ indvirkning på menneskerettighederne, klima- og miljøskader, skatte og korruptionsskandaler. Andre lande³ er ved at overhale Danmark indenom i disse år ved at gøre nødvendig omhu lovpligtigt for deres virksomheder. Hvis Danmark er villig til at gå foran, som man tidligere har været mht. rapportering på CSR-området, vil man kunne inspirere til lignende lovgivning både i EU og resten af verden, bidrage til lige konkurrencevilkår og være med til at fremme en positiv udvikling på området.

Den franske nationalforsamling har tidligere taget initiativ til et såkaldt "grønt kort" hvor 8 nationale parlamenter i flere af EU's medlemslande opfordrer EU-kommissionen til at tage initiativ til EU-lovgivning på området. Hertil har EU-Kommissionen svaret, at man ikke har tænkt sig at tage initiativ til mere lovgivning på CSR-området på nuværende tidspunkt, men at Kommissionen vil holde nøje øje med, hvad der sker på området i EU's medlemslande⁴.

I arbejdet med virksomheders samfundsansvar er det desuden afgørende, at danske virksomheder og investorer arbejder med de nyeste internationale vejledninger på området. I disse måneder er der således ved at blive udarbejdet nye OECD-vejledninger for implementering af nødvendig omhu for forskellige sektorer bl.a. tekstil- og finanssektoren. I forhold til denne udvikling, er der brug for, at danske virksomheder og investorer bliver opdateret på disse nye vejledninger, og får dem indarbejdet grundigt i deres aktiviteter.

92-gruppen anbefaler:

- At regeringen følger Europarådets anbefalinger vedrørende implementeringen af FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv⁵. Europarådet anbefaler bl.a., at Europarådets medlemslande udvikler og løbende opdaterer handlingsplaner for implementering af UNGP. 92-gruppen anbefaler, at regeringen opdaterer den danske handlingsplan for menneskerettigheder og erhverv i lighed med, hvad man tidligere har gjort i England⁶.
- At regeringen følger bl.a. Europarådets anbefaling om at gøre nødvendig omhu lovpligtigt. I Danmark er det stadig få virksomheder⁷, der på tværs af miljø og reduktion af klimapåvirkninger,

¹ Multilaterale miljøaftaler og konventioner under Rio-processen.

² G20 Financial Stability Board: Recommendations of the Task Force on Climate-related financial disclosures (december 2016) www.fsb-tcfd.org

³ Udover loven i Frankrig har eksempelvis Holland for nyligt vedtaget en lov om nødvendig omhu i forhold til børnearbejde. I England har man tidligere vedtaget UK Modern Anti-Slavery act, mv.

⁴ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2016/EN/C-2016-8597-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>

⁵ Council of Europe, Recommendation CM/Rec(2016)3 of the Committee of Ministers to member states on human rights and business: <http://www.coe.int/en/web/human-rights-rule-of-law/-/human-rights-and-busine-1>

⁶ <https://www.gov.uk/government/news/uk-national-plan-on-business-and-human-rights-update>

⁷ <http://csr.dk/rapport-er-danske-virksomheder-klar-til-de-nye-rapporteringskrav>

sociale og medarbejderforhold, menneskerettigheder samt anti-korruption og bestikkelse, jævnligt vurderer og tager stilling til, hvordan virksomheden påvirker sin omverden negativt, samt hvordan de kan arbejde med at mindske den påvirkning. Dette på trods af, at det er 6 år siden, at UNGP og revideringen af OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder blev vedtaget. 92-gruppen anbefaler, at regeringen gør nødvendig omhu lovpligtigt for minimum de største danske virksomheder i lighed med, hvad man netop har gjort i Frankrig. Ved at gøre nødvendig omhu lovpligtigt, kan regeringen støtte danske virksomheder i at sikre en forsat international førerposition på CSR-området.

- At regeringen stiller krav om klimarelateret finansiel rapportering blandt andet inspireret af den franske energiomstillingslov artikel 173.

2. Regeringen bør styrke dialogforum for samfundsansvar og vækst.

I takt med udviklingen af virksomheders samfundsansvar, mener 92-gruppen, at det er nødvendig at have et politisk forum, der kan drøfte vigtige temaer og bidrage til regeringens politikker på området. Men der er flere områder, hvor forummet kan styrkes, herunder i forbindelse med medlemssammensætning, emner og politiske tiltag. Eksempelvis er medlemssammensætningen på nuværende tidspunkt ikke tilstrækkelig repræsentativ i forhold til en række vigtige aktører, hvilket svækker kvaliteten af drøftelserne og den overordnede målsætning med forummet.

92-gruppen anbefaler:

- At repræsentanter fra relevante ministerier, den finansielle sektor og de større danske virksomheder med flere end 250 medarbejdere også inddrages i forummets drøftelser og arbejde.
- At der fortsat er et stærkt fokus på internationale standarder og retningslinjer i forummets arbejde, da udviklingen indenfor dette er med til at forme virksomheders samfundsansvar.
- At der arbejdes for, at drøftelserne i dialogforummet kan ende i anbefalinger eller andre tiltag, der kan give konkret input til regeringens arbejde.

3. Regeringen bør have stærkt fokus på virksomheders samfundsansvar i arbejdet med at opnå FN's verdensmål for bæredygtig udvikling.

Der er bred enighed i Danmark om, at i arbejdet med FN's verdensmål er virksomheders samfundsansvar, herunder princippet om 'Do no harm', afgørende for at målene bliver indfriet. Den erkendelse står desværre svagt i den internationale debat⁸, hvilket skaber risici for utilsigtede negative menneskerets- og miljøindvirkninger af virksomheder og staters indsats for at indfri verdensmålene. Dette kan også skade danske virksomheder. Samtidig kan Danmark og dansk erhvervsliv gøre en stor positiv forskel ved at løfte den danske konsensus ind i den internationale debat ved fælles kraft.

---

⁸ Brev fra John Ruggie til EU (februar, 2017): <https://www.shiftproject.org/resources/publications/ruggie-letter-european-commission-juncker/> og brev til The Global Commission on Business and Sustainable Development (februar 2016): <http://www.shiftproject.org/resources/viewpoints/sustainable-development-goals-guiding-principles/>

92-gruppen anbefaler:

- At regeringen aktivt integrerer klima- og miljøbeskyttelse, respekt for menneskerettigheder, ansvarlig skattepraksis, fattigdomsorientering samt ansvarlig afrapportering og resultatmåling i arbejdet med målene. Samme principper er vigtige i forbindelse med udviklingen af nye forretningsmodeller og partnerskaber, hvor virksomheders samfundsansvar skal være kernen i forretnings- aktiviteter og planer.
- At regeringen sikrer, at virksomheders implementering af OECD's retningslinjer, UNGP, internationale miljøaftaler og anbefalinger for klimarelateret finansiel rapportering bliver reflekteret i den danske handlingsplan for verdensmålene samt opfølgningen på samme.
- At regeringen gør efterlevelse af retningslinjerne til en betingelse for, at virksomheder kan indgå i partnerskaber om verdensmålene (med-) finansieret af offentlige midler.

4. Regeringen bør fremme ansvarlige og bæredygtige danske investeringer med global effekt.

For at sikre, at danske investeringer i globale virksomheder og projekter foregår på ansvarlig vis, er det vigtigt, at gennemsigtighed samt hensyn til miljø, klima, skatteforhold og menneskerettigheder bliver inkluderet. Den officielle danske vejledning om ansvarlige investeringer er ikke blevet fornyet siden 2010, hvilket bl.a. er inden vedtagelsen af UNGP. Den har derfor flere mangler, og inkorporerer bl.a. ikke FN's minimumsforventninger (UNGP).

92-gruppen anbefaler:

- At regeringen reviderer de nuværende retningslinjer fra 2010⁹, så investorer får klar vejledning til at implementere UNGP, retningslinjer fra OECD's og internationale miljøaftaler samt klimarelateret finansiel rapportering. Det vil bl.a. sætte positivt fokus på investorers ansvar, og imødekomme den øgede efterspørgsel vi oplever blandt flere investorer og virksomheder i forhold til at leve op til deres ansvar.

5. Regeringen bør styrke arbejdet med samfundsansvar for små og mellemstore virksomheder.

I de senere år har forskellige regeringer udviklet vejledninger og gode initiativer for at motivere små- og mellemstore virksomheder (SMV'er) til at engagere sig i arbejdet med virksomheders samfundsansvar, herunder i forbindelse med FN's verdensmål for bæredygtig udvikling. For at udvikle og styrke dette område yderligere, har 92-gruppen en række anbefalinger med konkrete tiltag og lovgivning. Økonomisk støtte har tidligere virket på miljøområdet med den 'lille ordning' igangsat i 1994 over 4 år med en pulje på 80 mio. kr. Den succes kan gentages på due diligence-området. Kun ved at også SMV'er arbejder med nødvendig omhu – og hvor ambitionsniveauet vel og mærke er tilpasset deres størrelse - kan SMV'er opnå de konkurrencefordele, som der er ved at udvikle sig på dette område. Lovgivning motiverer SMV'er til at engagere og dygtiggøre sig på området, og dermed gøre sig attraktive i konkurrencen om at blive leverandører for store og internationale virksomheder, der i stigende grad efterspørger arbejde med nødvendig omhu fra deres leverandørers side. Bedre kommunikation er ikke nok til at nå SMV'erne.

---

⁹ https://samfundsansvar.dk/sites/default/files/media/vejledning_om_ansvarlige_investeringer_sep2010.pdf

92-gruppen anbefaler:

- At regeringen iværksætter et tilsvarende program med økonomisk støtte (som ordningen fra 1994 i forbindelse med miljø) for SMV'er, der ønsker at arbejde systematisk med FN's verdensmål for bæredygtig udvikling og samfundsansvar, herunder due diligence.
- At investorer bliver inddraget aktivt i forhold til at finansiere verdensmålsprojekter, der har særlig fokus på inddragelse af SMV'er.
- Fleksibel, enkel og overskuelig lovgivning om nødvendig omhu for SMV'er med indfasning over 2-3 år, så der er tid til at virksomhederne kan tilpasse sig. Lovgivning giver den tydelighed, som SMV'er efterspørger.

6. Regeringen bør sikre, at Danmark fortsat er førende indenfor virksomheders samfundsansvar ved at udarbejde en ny CSR handlingsplan.

Selvom der har været flere gode fremskridt i forhold til virksomheders samfundsansvar de seneste år, er der en rivende udvikling i gang samt et øget behov for at styrke fokus og tiltag på området. I den sammenhæng har Danmark en enestående mulighed for at være foregangsland og udarbejde en ny handlingsplan.

92-gruppen anbefaler:

- At regeringen udarbejder en ny handlingsplan med en række aktiviteter indenfor virksomheders samfundsansvar, herunder styrkelse af ansvarsmekanismer og internationale principper, løbende monitorerings- og rapporteringskrav, udbredelse af kendskab til samfundsansvar, styrkelse af dialog blandt relevante aktører samt konkretisering og udarbejdelse af klare politiske målsætninger, der matcher udviklingen på området.